

I denne spalten trykkes kasuistikker som har gjort spesielt inntrykk og som bidragsyterne har opplevd som spesielt lærerike. Har vi selv lært noe i slike situasjoner, vil det som oftest også være av interesse for andre. Og vi vil gjerne ha en kommentar om hvilke tanker du har gjort deg rundt denne opplevelsen. Bidrag sendes Ann-Kristin Stokke (red.) annkristin_stokke@hotmail.com. Kast dere frampå, folkens!

Lærerike
kasuistikker

Den gode hjelper, eller...?

Den siste tiden har jeg tenkt mye på de 25 årene jeg har vært fastlege i en kommune i utkant-Norge. Tankene kretser av og til rundt temaet å bytte jobb – hadde det vært lurt å skifte beite, eller skal jeg bli ved min lest? Tanken på ikke å møte alle de fantastisk flotte menneskene der ute i samfunnet gjør at jeg velger å bli – litt til. Kanskje lenge? Alle studentene og turnuslegene som kommer innom kontoret for kortere eller lengre tid er også til stor inspirasjon og med på å skjerpe hodet. Det samme er et faglig oppegående og hyggelig kollegium som gir både rom for refleksjon og sosialt samvær, og dermed kanskje bedre selvinnsikt og større trygghet. Vi sitter ofte og snakker om opplevelser vi har hatt og som vi har lært mye av, men vi deler dem sjelden med andre – historiene blir mest til internt bruk. Hverdagens mange møter med andre mennesker gjør at jeg stadig må både skjerpe meg og utvikle meg – det skylder jeg mine pasienter siden deres tiltro til meg er stor, mange ganger kjennes den alt for stor. Selvfølgelig er ikke alle møter like krevende, men jeg synes jeg lærer noe hver eneste dag – ikke bare fag, men også om hva møter med mennesker kan avstedkomme – på godt og ondt. Å skrive om slike møter og det jeg har lært av disse er ikke så lett, men jeg vil prøve fordi jeg som turnuslege og meget uerfaren og litt naiv doktor lærte noe jeg har tenkt mye på i ettertid, og jeg vet jeg har brukt historien ved flere anledninger senere. Læringskurven ble svært bratt.

Jeg var som sagt i distriktsturnus og hadde en kvinne i 20-årene på kontoret. Hun hadde to eller tre små barn og en mann som var lite hjemme, og hun fikk derfor lite hjelp til husarbeid og barnepass. Hun hadde ingen formell utdannelse, men hadde jobbet noen år på en arbeidsplass hun trivdes godt. Hun var imidlertid hjemmearbeidende nå – uten utsikter til å komme ut i arbeidslivet på en stund. Hun gråt sine modige tårer på kontoret mitt og fortalte om et strevsomt og ensomt liv som mor og husmor. Hun fortalt at hun ønsket seg barnehageplass og en jobb slik at hun kunne komme seg ut blant andre voksne. Jeg støttet henne

på dette og fant historien hennes gripende, og trist. Jeg bestemte meg for å aksjonere. Med ungt og friskt pågangsmot kontaktet jeg kommunenes barnehagekonsulent samt hennes gamle arbeidsplass. Jo da, jobb kunne være mulig – ikke full tid riktignok, men noen prosent. Barnehageplass til flere barn var ikke så lett, men de skulle se på saken og kunne kanskje hjelpe til hvis situasjonen var prekær. Og prekær var den – ingen tvil om det – syntes jeg.

Jeg hadde avtalt ny samtale etter en ukes tid, og gledet meg til å fortelle henne at jeg kanskje hadde klart å oppfylle hennes tidligere uttrykte ønsker. Da jeg presenterte nyheten så hun på meg med store og forundrede øyne og sa – «Det er vel og bra det du har gjort, men det er ikke slik jeg vil ha det. Jeg vil fortsette å være hjemme noen år til, så får vi se etter hvert –.»

Jeg fikk mye å tenke på den dagen. Hvorfor ville hun ikke ha orden i livet sitt? Hvorfor ville hun ikke ta i mot tilbudet og alt jeg hadde ordnet for henne? Var jeg ikke flink nok? – Spørsmålene ble etter hvert formulert på en annen og noe mer hensiktsmessig måte; Hvem skal bestemme i hennes liv? Er det mine standarder som skal ligge til grunn for hennes valg? Hun kan jo faktisk velge selv; hun kan velge å handle, eller ikke handle. Det er uansett hun som må leve med konsekvensene av sine handlinger, eventuelt mangel på slike. Jeg tror denne hendelsen ble skjellsettende i mitt doktorliv og temaet **valg** ble etter dette viktig for meg. Jeg har jobbet mye med mennesker som sliter med livene sine, og har nylig tatt utdanning som kognitiv terapeut – en utdanning som har gitt meg mye både personlig og som et nyttig og hensiktsmessig verktøy i min allmennmedisinske verktøykasse. Jeg skulle gjerne takket denne unge kvinnen for alt hun lærte meg, men jeg skjønte ikke rekkevidden da, og så vidt jeg vet har jeg ikke møtt henne senere. Jeg velger derfor å la min takknemmelighet komme frem ved å skrive om møtet mitt med henne i Utposten.